

РЕШЕНИЕ

№ 6217

гр. София, 01.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 01.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **4413** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. АПК във вр.чл.194б ал.6 от Закона за водите /ЗВ/.

Образувано е по жалба на [фирма], представлявано от Д. И. Ч. срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 41 от 14.05.2019г. на директора на Б. дирекция „И. район”, в частта за периода 01.01.2017г.-31.12.2017г.

В обстоятелствената част на жалбата са въведени съображения за незаконосъобразност на акта, поради постановяването му в противоречие с изискванията за форма и материалния закон, съществено нарушение на процесуалните правила и несъответствие с на целта на ЗВ. Посочено е, че проверките не са били извършени обективно и не са отчетени действително изразходваните водни количества за напояване на земеделски култури. Актът не бил издаден и в срока по чл.57 ал.1 от АПК. За периода 01.01.2017г.-31.12.2017г. изразходваното количество водни маси било 36 902 781 куб.м., поради което дължимата такса за водовземане възлизала на 44 283.33 лева, а не както неправилно било отразено 443 276.21 лева.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, чрез процесуалния си представител юрк.А. П. поддържа изложеното в жалбата и моли актът да бъде отменен, както и да бъдат присъдени разноските в процеса.

Ответникът – директор на Б. дирекция „И. район” /БДИБР/, редовно уведомен, чрез процесуален представител юрк. Неделя Г., оспорва жалбата. По същество на спора излага доводи за нейната неоснователност и законосъобразност на постановения акт. Представено е писмено становище вх. № 33043/30.09.2021г. и вх.

№ 33323/04.10.2021г.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства по чл.235 ал.2 ГПК във вр. чл.144 АПК, приема за установено следното от фактическа страна:

От представените по делото писмени доказателства се установява, че от министъра на околната среда и водите е било издадено разрешително № 1037 от 02.02.2007г., на [фирма], за правото на водовземане от повърхностни води за напояване на 386 400 дка поливни площи от язовир „Пясъчник“, изграден на р.К., р.Ю., р.К. в землището на [населено място], [населено място], [населено място], [община] и [населено място], [община], област П. за периода 2007г.-2012г. и разрешено водно количество до 34.0 куб.м./секунда.

С Решение № 355/23.11.2011г. е продължен срока на действие на това разрешително до 20.02.2022г.

При извършена проверка по документи е съставен констативен протокол № ПВ1-017/12.03.2018г. във връзка с изпълнение на условията по разрешителното за водоползване и определяне на дължимата такса за правото на водовземане. Установено е, несъответствие между декларираните водни количества с декларация № КД-05-2128/05.02.2018г. и реално пропуснатите водни обеми от язовир „Пясъчник“ за 2017г. За 2017г. са декларирани 36 902 781 куб.м., а пропуснатите водни обеми отчетени по рейка и отразени в дневник са 52 442 211 куб.м. Разрешеният лимит на ползваната вода е 55 000 000 куб.м./годишно. Дължимата такса за този период възлизала в размер на сумата от 62 930.65 лева.

С покана за доброволно изпълнение изх. № ПО-02-38/27.02.2019 г., получена на 01.03.2019г., [фирма] е поканено да плати доброволно, в седемдневен срок от получаването, задължението си по чл. 194, ал. 1, т. 1, б. "б " ЗВ като титуляр по разрешително за водоползване № 1037/20.02.2007г. за периода 01.01.2017г. - 31.12.2017г., в размер на 443 276.21 лв., ведно с дължимата лихва за периода на забава.

С уведомление за започване на производство за издаване на акт за установяване на публично държавно вземане с изх. № ПО-02-38/2/20.03.2019г. на управителя на [фирма] е съобщено, че на основание чл.26 АПК е образувано производство за установяване на публично държавно вземане за дължимата от дружеството такса за водовземане от повърхностни води, за дължими и неплатени такси за водовземане за периода 01.01.2017г.-31.12.2017г.

С оспорения АУПДВ № 41 от 14.05.2019г. е установено по основание и размер задължението на [фирма] за такси за водовземане от повърхностни води по разрешително за водоползване № 1037/20.02.2002г. за периода 01.01.2017г.-31.12.2017г., в общ размер на 443 276.21 лв., ведно с дължимата лихва за периода на забава в размер на 50 365.13 лева. Размера на таксите е формиран на база представени справки за използвани водни количества, съгласно месечни графици в рамките на разрешителния режим и на основание чл.1 ал.1 б.“б“, чл.3 ал.1, чл.6 ал.1 и ал.2, чл.8 ал.2, чл.10 ал.1, т.5 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016г. в сила от 01.01.2017г.

С решение № 2106/21.04.2020г. по адм. дело № 10563/2019г. на АССГ, II-ро отд., 40 състав, образувано по подадена жалба от [фирма] е бил отменен АУПД № 14/14.05.2019г. на директора на БДИБР в частта за сумата над 75 605.64 лева-главница и сумата над 11 766.31 лева- лихви. В останалата част, предявената жалба е била отхвърлена.

С решение № 5223/23.04.2021г. по адм.дело № 8185/2020г. на ВАС на РБ, I-во отд., е било отменено решението на първоинстанционния съд в частта относно отхвърлената жалба на „Напоителни системи“ срещу административния акт, с който е определено публично държавно вземане за периода 01.01.2017г.- 31.12.2017г. / в диспозитива на съдебното решение е допусната явна фактическа грешка, като е посочен период 01.01.2016г.-31.12.2016г./. Делото е върнато за ново разглеждане със задължителни указания по прилагането на материалния закон.

В изпълнение на задължителните указания на касационната инстанция, в процеса се допусна и прие заключение на съдебно-счетоводна експертиза, изготвена от Б. С. М., от което се установява, че на язовир „Пясъчник“ има монтирана рейка за отчет на пропуснатите /уловени/ водни маси, които за 2017г. са 52 442 211 куб.м. Налице е несъответствие между декларираните от жалбоподателя водни обеми и действително измерените. За 2017г. декларираните водни количества са 36 902 781 куб.м., а отчетените посредством рейка пропуснати водни обеми са 52 442 211 куб.м. или несъответствието е 15 539 430 куб.м. При вярно изчисление по приложимата Тарифа от 2017г. размера на таксата е $52\,442\,211 \text{ куб.м.} \times 0.0012 \text{ лв./куб.м.} = 62\,930.65 \text{ лева}$. В издадения АУПДВ е допусната грешка при крайното изчисление, тъй като $36\,902\,781 \text{ куб.м.} \times 0.0012 \text{ лв./куб.м.} = 44\,283.34 \text{ лева}$, а не 443 276.21 лева. Размерът на законната лихва за периода 01.04.2018г.-14.05.2019г. е 5 031.07 лева, а не 50 365.13 лева.

Разрешеното водно количество е 55 000 000 куб.м., а реално е пропуснат обем от водни маси 52 442 211 куб.м., т.е. отнетият обем вода е по-малък с 2 557 789 куб.м. Извършено е изчисление по Наредбата за водопотребление както следва: $52\,442\,211 \text{ куб.м.} \times 0.7 = 36\,709\,547.7 \times 0.0012 \text{ лв./куб.м.} = 44\,051.46 \text{ лева}$. Законната лихва за периода 01.04.2018г. до 14.05.2019г. върху тази сума възлиза на 5 004.73 лева.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд административен акт, от лице, адресат на акта, чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, считано от дата 22.05.2019г.

Разгледана по същество, жалбата е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА.

Съдът след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт, освен на основанията, сочени от [фирма], и на всички основания по чл.146 АПК, приема следното:

АУПДВ е издаден от компетентен орган- чл. 195б, ал. 1 във връзка с чл. 152 ал.1 т.1 от ЗВ и в предвидената мотивирана писмена форма- чл.59 ал.2 от АПК. Изложени са фактите и обстоятелствата, които са послужили на ответника да установи по основание и размер държавното вземане, същото е конкретизирано по размер и период. Не е налице такова нарушение по чл.146 т.2 от АПК, което да е препятствало жалбоподателя да разбере воляизявлението на органа и респ. да организира и проведе правото си защита, а същевременно с това не е и затруднена възможността на съда да упражни контролните си правомощия по отношение законосъобразността на акта.

Мотивирането на акта следва да бъде разгледано в съответствие с правилата за

провеждане на процедурата пред административния орган, доколкото същественото им нарушаване води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/, съответно до отмяна на издадения акт /чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК/. В хода на протеклото административно производство не са допуснати нарушения на процедурните правила от категорията на съществените, които да са ограничили правото на защита на оспорващия и да са го пречатствали да я упражни в пълен обем. Административният орган е изяснил релевантните за случая факти и обстоятелства и е извършил проверка на приетите доказателства. Не се констатира нарушения по см. на чл. 34, чл.35 и чл.36 от АПК. След като на страната е била гарантирана възможността за участие в производството, се налага разбирането, че органът е осигурил начин и способ за организиране и провеждане на защитата на засегнатите права и интереси.

За правото на използване на водите се заплаща такса за водоземане от повърхностни води- чл.194 ал.1 т.1 б."а" ЗВ, като нейният размер, начинът и редът за изчисляването и заплащането ѝ се определя с тарифа на Министерския съвет.

Съгласно чл. 194б, ал. 1 ЗВ „ежегодно към 31 януари на следващата година титулярите на разрешителни, включително на комплексни разрешителни, издадени по реда на ЗООС, определят и декларират дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите и обявен на интернет страниците на басейновите дирекции и на МОСВ. Образецът съдържа данните съгласно тарифата по чл.194 ал.б, въз основа на които се определят таксите.

В настоящия случай [фирма] е подало към БДИБР декларация за добити водни количества за периода на 2017г. в размер на 36 902 781 куб. м. При извършена проверка между декларираните данни и реално пропуснатите водни обеми от язовир „Пясъчник“, отчетени по рейка и отразени в дневник е установено, че същите са 52 442 211 куб.м.

Съгласно чл. 195б, ал. 2 ЗВ актът се съставя въз основа на писмени доказателства, включващи: 1. извлечения от сметките, по които постъпват таксите; 2. платежни и други счетоводни документи, издадени от лицата, използващи водите; 3. покана към лицето за доброволно изпълнение; 4. констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението. В съответствие с тази законова регламентация оспореният акт е издаден въз основа на покана за доброволно изпълнение № ПО-02-38/27.02.2019г. и констативен протокол от проверка за изпълнение на задълженията № ПВ1-017/12.03.2018г.

Противно на твърденията на оспорващия, АУПДВ № 41 от 14.05.2019г. е мотивиран, като в него е посочено разрешителното, въз основа на което са определени публичните задължения, а самият документ е част от административната преписка по издаването му, както и констативния протокол от извършения контрол за изпълнение на задължението, в които ясно, конкретно и точно са определени всички елементи на правото на водоземане, включително целта на водоземане, мястото на водоползване и вида на водоизточника. Срокът по чл.57 ал.1 от АПК е инструктивен, а не преклузивен и с неговото изтичане не се погасява правото на административния орган да издаде акта, с който приключва административното производство.

Предмет на настоящата съдебна проверка е акт установяващ държавно вземане с публичен характер, касаещо неплатена такса за водоземане на води, определена на основание чл.194 ал.1 т.1 б."а" и ал.2 ЗВ в размерите, съобразно приложимата за 2017г. Тарифа за таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване

/обн. ДВ. бр.2/06.01.2017г./.. Съгласно разпоредбата на чл.195б от ЗВ, вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане, издаден по реда на чл.166 ДОПК.

Задължението за заплащане на такси за водовземане възниква въз основа на влязъл в сила акт на регулиращия орган, на база конкретните размери на фактически иззетите водни количества, а не на тези които жалбоподателят е декларирал. В хипотезата на чл.194 ал.2 във вр.чл.194 ал.1 т.1 б.“а“ ЗВ дължимата такса е на базата на отнетия обем вода съгласно показанията на измерващото устройство, като включва не само реално използвания обем, а цялото количество отнета вода от водните обекти, които дружеството ползва. Съгласно чл.194а от ЗВ, отнетият при водовземането обем вода се измерва посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства, като "водовземането" обхваща всички дейности, свързани с отнемането на води от водните обекти- § 1 ал.1 т.7 от ДР на ЗВ.

Директорът Б. дирекция „И. район“ е извършил проверка на информацията, посочена от [фирма] и нейното съответствие с показанията на измервателните устройства. Съгласно чл.194б ал.4 от ЗВ „когато в декларацията се установят несъответствия с информацията по ал. 3, които засягат основата и размера на определената такса, директорът на басейновата дирекция издава акт за установяване на публично държавно вземане, с който се коригира декларацията“.

За периода от 01.01.2017г. до 31.12.2017г. приложимост намира Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016г., обн. ДВ.бр.2/06.01.2017г. в сила от 01.01.2017г. Съгласно чл. 3, ал. 1, таксите за водовземане от повърхностни води и от подземни води се определят на базата на отнетия обем вода, целта на ползване на водите и съответните норми за водопотребление съгласно наредбата по чл. 117а от ЗВ. Разпоредбата на чл.7 ал.1 от тази Тарифа определя, че отнетият при водовземането обем вода или обемът на отпадъчните води се измерва чрез отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства. По см. на чл.11 ал.1 и ал.2 таксата за подовземане се определя по същата формула: $T = E \times W$, където: T е размерът на дължимата годишна такса - в лева; E - единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, съгласно таблиците по чл.12 - в лв./куб. м; W - размерът на отнетия годишен воден обем - за повърхностни и подземни води, в куб. м. Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 3 за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури единичният размер на таксата (E) за водовземане е 0.0012 лв. /куб. м. След като действително отнетото водно количество е 52 442 211 куб.м., то размера на таксата би следвало да възлиза на 62 930.65 лева, а не както е посочено от ответника 443 276.21 лева.

От друга страна обаче, съгласно чл.12 ал.3, т.1 от Тарифата „ когато водовземането е за напояване, единичният размер на таксата се умножава, както следва: 1. когато отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури - по 0.7“.

В конкретния случай, отнетият обем вода от 52 442 211 куб.м. е по-малък от обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление за земеделски култури, а именно: 55 000 000 куб.м. или по-малко с 2 557 789 куб.м. При това фактическо установяване, размерът на дължимата от дружеството такса следва да се изчисли по следния начин: $52\,442\,211 \text{ куб.м.} \times 0.7 = 36\,709\,547.7 \times 0.0012 \text{ лв.} = 44\,051.46 \text{ лева.}$

В обобщение, общият размер ще възлиза на 44 051.46 лева на дължимата такса за водовземане за 2017г., съобразно визираната методика, а не на сумата от 443 276.21 лева, така както е прието от ответника. Констатира се несъответствие от 399 224.75 лева в изчисленията и съобразно критериите за определянето на таксите, залегнали в ЗВ и приложимата Тарифа.

По см. на чл. 21, ал. 1 от цитираната Тарифа, таксите са годишни и се заплащат не по-късно от 31 март на следващата година. Съгласно чл.195в ал.1 от ЗВ във вр. чл.175 ал.1 от ДОПК за неплатените в законоустановените срокове този вид публични задължения се дължи лихва в размер, определен в съответния закон, поради което в акта правилно е определена и лихва за забава за всеки период поотделно. Погрешно е изчислен обаче нейният размер от 50 365.13 лева, който за визирания период от 01.04.2018г.- 14.05.2019г. е 5 004.73 лева.

Нито в хода на висиящността на административното производство, нито в съдебния процес, [фирма] представи писмени доказателства, установяващи плащане на процесните задължения за периода 01.01.2017г.-31.12.2017г. в срока по чл.194б ал.2 от ЗВ, което е от съществено значение за настоящия спор и за преценката за законосъобразността на издадения АУПДВ.

В заключение, съдът приема, че АУПДВ № 41 от 14.05.2019г. на директора на Б. дирекция „И. район” е частично незаконосъобразен административен акт /чл.146 т.4 от АПК/ относно размера на дължимото задължение-такса за водовземане за 2017г., който е **44 051.46 лева** и лихвата върху главницата - **5 004.73 лева**. Ето защо, оспореният акт трябва да бъде изменен в посочената част, като се се приведе в съответствие с действителното правно положение.

При този изход на спора в полза на [фирма] следва да се възстановят направените по делото разноски, които възлизат в размер на сумата от 250.00 лева, заплатен хонорар за работа на вещото лице и юрисконсулско възнаграждение за осъществено процесуално представителство от юрк. А. П., което се определя на основание чл.24, изр.второ от НЗПП /изм. ДВ.74/2021г. в сила от 01.10.2021г./ в размер на 100.00 лева.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК,
Административен съд София-град, II-ро отделение, 22-и състав,

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ Акт за установяване на публично държавно вземане № 41 от 03.04.2019г. на директора на Б. дирекция „И. район” в частта относно дължимата такса за водовземане по разрешително № 1037/20.02.2007г., продължено с Решение № 355/23.11.2011г. за периода 01.01.2017г.-31.12.2017г., като вместо 443 276.21 лева определя същата на **44 051.46 лева** /четиридесет и четири хиляди петдесет и един лева и

четиридесет и шест стотинки/ и лихва за периода 01.04.2018г.-14.05.2019г., като вместо 50 365.13 лева определя същата в размер на **5 004.73 лева** /пет хиляди и четири лева и седемдесет и три стотинки/.

ОСЪЖДА Б. дирекция „И. район“ с адрес: [населено място], [улица] да заплати на [фирма] с ЕИК[ЕИК] със седалище и адрес на управление: [населено място], район „О. купел“, [улица] сумата от 350.00 /триста и петдесет/ лева на основание чл.143 ал.1 от АПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от получаване на съобщенията за постановяването му чрез Административен съд София - град пред Върховния административен съд на Република България.

РЕШЕНИЕТО да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.138 АПК.

Съдия: